

TISKOVÁ ZPRÁVA WWF a Českého svazu ochránců přírody - Ekologického institutu Veronica
ze dne 13. října 2010

Přírodní zdroje v tropech jsou vyčerpávány závratnou rychlostí – WWF Living Planet Report 2010

Nová analýza WWF, ukazuje, že populace tropických druhů prudce klesají, zatímco nároky lidstva na přírodní zdroje zaznamenávají raketový růst - jsou až o 50 procent vyšší než je Země schopna unést. Toto a další skutečnosti odhaluje nové vydání Living Planet Report 2010 – nejvýznamnější zprávy o zdraví planety. Zpráva hodnotí i ekologickou stopu jednotlivých zemí: Česká republika je mezi nejhoršími.

Dnes publikovaná zpráva vychází vždy jednou za dva roky. Tentokrát ji vypracovaly dvě prestižní vědecké organizace Zoological Society of London a Global Footprint Network. Používá se v ní index hodnocení planety, tzv. Living Planet Index. Tento index posuzuje stav osmi tisíc populací více než 2500 druhů. Index vykazuje pokles o 30 procent od roku 1970, přičemž nejvíce postiženy jsou tropy, vykazující až 60 procentní pokles.

„Alarmující je míra ztráty biologické rozmanitosti v nízkopříjmových, tropických zemích, zatímco v rozvinutém světě žijeme ve falešném ráji, „poháněném“ nadměrnou spotřebou a vysokými emisemi oxidu uhličitého,“ říká Jim Leape, generální ředitel mezinárodního ochránářského sdružení WWF International.

Zpráva ukazuje jistá slibná zlepšení populací některých druhů v mírném zeměpisném pásmu, která nastala také díky ochránářskému úsilí a zlepšení v oblasti kontroly znečištění a odpadů. Na druhé straně poklesly sledované populace sladkovodních tropických druhů téměř o 70 procent - více než jakékoli druhy suchozemské či v oceánech.

Ekologická stopa, jeden z ukazatelů používaných v této zprávě, ukazuje, že naše poptávka po přírodních zdrojích se od roku 1966 zdvojnásobila a my dnes potřebujeme pro náš život ekvivalent 1,5 planet. Budeme-li pokračovat ve spotřebě přesahující limity Země, budeme v roce 2030 využívat kapacitu dvou zeměkouli, abychom pokryli naše roční potřeby.

„Top“ 10 zemí s největší ekologickou stopou na osobu je následující: Spojené arabské emiráty, Katar, Dánsko, Belgie, Spojené státy, Estonsko, Kanada, Austrálie, Kuvajt a Irsko. Česká republika je hned v závěsu – na (smutném) 14. místě ze všech 153 zemí.

„Zpráva ukazuje, že pokračování současného vývoje spotřeby by nás vedlo k bodu, odkud není návratu,“ dodal Leape. „Pokud by každý žil jako průměrný obyvatel Spojených arabských emirátů nebo USA, bylo by na podporu světové populace zapotřebí 4,5 zeměkoule.“

Andreas Beckmann z WWF k tomu říká: „Česká republika jistě není chudou zemí, ale není ani tak bohatá, aby se její umístění dalo vysvětlit jen vysokými příjmy a úrovní rozmařilé spotřeby. Vysvětlení hledejme v tom, jak neefektivně Česko využívá energii i další přírodní zdroje. Tam bych hledal cesty k nápravě“.

Hlavním viníkem ekologického přetížení planety je uhlík. Alarmující jedenáctinásobné zvýšení naší uhlíkové stopy za posledních pět let znamená, že uhlík dnes zodpovídá za více než polovinu

celosvětové ekologické stopy.

Jenom 33 zemí OECD sdružující nejbohatší státy, tvoří téměř 40 procent celosvětové stopy. V rostoucích ekonomikách - Brazílie, Rusko, Indie a Čína (označovaných BRIC) – však žije dvakrát tolik lidí než v zemích OECD. Zpráva ukazuje, že aktuální vývoj je přivedl na trajektorii, kdy mohou OECD „předejít“, pokud se této cesty rozvoje budou nadále držet.

„Země, které udržují vysokou úroveň své závislosti na zdrojích, ženou své vlastní ekonomiky do ohrožení,“ řekl Mathis Wackernagel, prezident Global Footprint Network, který před lety pojem ekologická stopa definoval. „Země, které jsou schopny poskytnout nejvyšší kvalitu života za minimálních ekologických nákladů naproti tomu slouží nejen globálnímu zájmu, ale budou na špici ve světě s omezenými zdroji,“ dodal.

„V české společnosti panuje stále pocit, že je třeba něco budovat - dálnice, supermarkety, parkoviště, letiště a podobné. A pokud ne, tak se nám bude dařit zle“, komentuje odborník Ekologického institutu Veronica Mojmir Vlašín a dodává: „Domnívám se, že tento dojem je úplně falešný, že budování samo o sobě nepřináší žádné štěstí, zato zcela jistě přináší zkázu přírodě. Za krizi biodiverzity nejsou zodpovědní jen ti, co kácejí tropické pralesy, ale i ti, co u nás betonují krajinu.“

Zpráva nastiňuje řešení potřebná k zajištění toho, aby Země unesla globální populaci, o níž se předpokládá, že v roce 2050 překročí devět miliard. Upozorňuje na zásadní význam, který pro snižování ekologické stopy mají změny ve stravování a spotřebě energie, stejně jako zvýšená vážnost a investice do našeho přírodního kapitálu.

„Výzva představovaná Living Planet Report je jasná,“ řekl Leape. „Nějak musíme najít způsob, jak uspokojit potřeby rostoucí a stále více prosperující populace v mezích zdrojů této planety. Každý z nás musí najít způsob, jak lépe se rozhodovat v tom, co jíme a jak vyrábíme a využíváme energii.“

Celá zpráva a další dokumenty v angličtině jsou k dispozici na :

http://wwf.panda.org/about_our_earth/all_publications/living_planet_report/

Informace v češtině podá :

WWF: Andreas Beckmann, +43676842728216, abeckmann@wwfdcp.org

ČSOP Veronica: Mojmir Vlašín 542 422 755, mojmir.vlasin@veronica.cz

ČSOP Veronica: Yvonna Gaillyová 777 323 792, yvonna.gailly@veronica.cz

